

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

Dansk
Sygeplejeråd

Den 16. februar 2024

Høring om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at afgive høringsvar til forslag om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

Ændring af adgang til disciplinærnævnsager

Ændringen af loven om klageadgang vil skabe et større fokus på behandlingsstedernes organisatoriske ansvar således, at fejl og uhensigtsmæssigheder, der skyldes behandlingsstedets indretning eller arbejdsvilkår ikke sanktioneres individuelt. Dansk Sygeplejeråd støtter dermed en forenkling af patientklagesystemet, hvor alle klager som udgangspunkt skal starte som forløbsklager. Det vil medvirke til et større fokus på afklaring og læring således, at gentagne fejl undgås.

Retningslinjer for, hvornår en klage vurderes at indeholde skærpende omstændigheder

Som Dansk Sygeplejeråd har gjort gældende i arbejdsgruppen om afdækning af patientklagesystemet, er vi bekymrede for den nye regel om skærpende omstændigheder. Ifølge lovforslaget omfatter det en indledningsvis screening af klagen som rejser begrundet mistanke om aktuel, overhængende fare eller alvorligere fare for patientsikkerheden.

Dansk Sygeplejeråd vurderer, at reglen risikerer at medføre en væsentlig uigennemsigthed for sundhedspersonerne. Som supplement til de bekymringer, vi allerede har fremsat, bemærkes følgende.

Det fremgår ikke tydeligt af lovforslaget, hvorvidt det er en sundhedsfaglig vurdering, som skal ligge til grund for, hvornår en klage vurderes til at indeholde skærpede omstændigheder. Vi vil

Dansk Sygeplejeråd

Sankt Annæ Plads 30
DK-1250 København K

mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

derfor henvise til arbejdsgruppens anbefaling, som præciserer at den indledende screening hos Styrelsen for Patientklager, hvor alle sager kritikalitetsvurderes, er en sundhedsfaglig screening.

Det er vores opfattelse, at Styrelsen for Patientklager ved vurderingen af, om der foreligger skærpende omstændigheder, er nødt til at inddrage sundhedspersonerne. Vi mener ikke, at man kan vurdere, på hvilken baggrund en sundhedsperson har handlet som vedkommende har, hvis man ikke kender den faglige vurdering, der ligger bag. Derfor kan man heller ikke vurdere, om den skærpende omstændighed evt. skyldes arbejdets organisering og de forhold, som arbejdet udføres under. Det vil være utilstrækkelig sagsoplysning, hvis det fastholdes, at hele denne del af proceduren foregår uden inddragelse af sundhedspersonerne.

Hertil kommer, at der, hvis man kommer frem til at sagen kan behandles af Disciplinærnævnet, vil være tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand. Vi mener således, at sundhedspersonerne *skal* høres over vurderingen som en naturlig del af en enhver tilstrækkelig sagsoplysning, inden styrelsen kan beslutte, om sagen kan behandles som en disciplinærnævns sag på baggrund af den nye bestemmelse om skærpende omstændigheder. Måtte I være uenige heri, gøres det supplerende gældende, at sundhedspersonen *skal* orienteres om, at der behandles personoplysninger om vedkommende og med hvilket formål oplysningerne behandles efter databeskyttelsesreglerne.

Vi ved fra Disciplinærnævns sagerne, at når der først ligger en vurdering, der er til ugunst for sundhedspersonen, fx fra en sagkyndig eller i det kommende system om, at der foreligger skærpende omstændigheder, er det svært for sundhedspersonen at få ændret denne opfattelse. Samtidig giver det altid vores medlemmer en oplevelse af, at bevisbyrden er omvendt.

Samtidig skal vi, som vi også tidligere har nævnt for Styrelsen for Patientklager, udtrykke en vis bekymring for, at visse sagstyper, fx fra børneafdelinger og barselsgangene har en tendens til altid at blive vurderet som skærpende. Dette stiller de sundhedspersoner, der arbejder med denne patientgruppe væsentligt ringere end deres kolleger i andre dele af sundhedsvæsenet, og det forringer deres retssikkerhed væsentligt.

Offentliggørelse af sundhedspersoners navne

I arbejdsgruppe om afdækning af patientklagesystemet var det altafgørende for Dansk Sygeplejeråd, at det nye patientklagesystem i meget højere grad end hidtil skal uddrage læring af klagesager, som igen skal medvirke til en kontinuerlig god og kvalificeret sygepleje og behandling til fordel for patienterne.

Dansk Sygeplejeråd har længe arbejdet for at offentliggørelse af sundhedspersoner navne med gentagen kritik eller med kritik med indskærpelse og kritik for kosmetiske indgreb (også kaldet "Gabestokken"), skal afskaffes, da det ikke bidrager til en god

læringskultur, men i stedet skaber bekymring for klager, overbehandlinger og defensiv medicin.

Vi mener, at hensigten med offentliggørelsesordningen (jf. Bekendtgørelse af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet, § 17), ikke længere er opfyldt. Som det fremgår af lovforslaget, kan klager, som Styrelsen for Patientklager modtager, indgå i Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn, og Styrelsen for Patientsikkerhed kan udstede sanktioner over for navngivne sundhedspersoner. Med henvisning til, at tilsynet i Styrelsen for Patientsikkerhed i dag også har en disciplinerende rolle, mener Dansk Sygeplejeråd, at offentliggørelse af navn på sundhedspersoner med gentagen kritik eller med kritik med indskærpelse og kritik for kosmetiske indgreb skal afskaffes.

Vi ser således frem til at modtage resultatet af undersøgelsen, som skal afdække grundlaget for at justere eller afskaffe offentliggørelsesordningen.

Offentliggørelse af afgørelser

Det fremgår af lovforslaget at Styrelsen for Patientklager i højere grad vil offentliggøre afgørelser med henblik på læring. Vi skal i den forbindelse bemærke, at der i meget højere grad også bør offentliggøres afgørelser, hvor sundhedspersonerne ikke får kritik, da også disse afgørelser er særdeles egnede til at fastsætte, hvad der er omhu og samvittighedsfuldhed for den enkelte faggruppe.

Dialog i kommunerne

Som vi har gjort opmærksom på i arbejdsgruppe om afdækning af patientklagesystemet, så mener Dansk Sygeplejeråd, at der er et behov for at styrke dialogsamtalerne for de klager, hvor behandlingsforløbet foregår i kommunerne og på tværs af sektorer. Vi mener derfor fortsat, at tilbuddet om dialog også skal gælde i kommunerne og at der skal være en formel ret til dialog ved klagesager over kommunal behandling.

Afvikling af Det Rådgivende Praksisudvalg

Dansk Sygeplejeråd finder det beklageligt at nedlægge Det Rådgivende Praksisudvalg. Udvalget er et dialogfremmende forum mellem ledelsen for Styrelsen for Patientklager og de interessenter der er brugere af klagesystemet via deres medlemmer, arbejdsgivere og faglige organisationer. Udvalget giver mulighed for at debattere praksis i sundhedsvæsenet og påpege forhold som direkte har indflydelse på sundhedspersonernes mulighed for at leve op til autorisationslovens § 17 vedrørende omhu og samvittighed. Derudover tager udvalget emner op som generelt fylder meget for sundhedspersoner og har her mulighed for at påpege områder, hvor Styrelsen for Patientklagers praksis for sanktioner er uklare for sundhedspersonerne eller hvor der er brug for præcisering og oplysning. Dette har resulteret i at Styrelsen for Patientklager har udarbejdet Praksissammenfatninger til læring og præcisering om aktuelle emner for sundhedspersoner.

Dansk Sygeplejeråd foreslår, at man i stedet for at nedlægge Det Rådgivende Praksisudvalg, ændrer kommissoriet således, at udvalget fremover skal følge Styrelsen for Patientklagers afgørelser i sager, der indbringes for Disciplinærnævnet. Vi mener, at udvalget fremadrettet skal have adgang til at præge udviklingen af Styrelsen for Patientklagers praksis for afgørelser af klager, der behandles i Disciplinærnævnet, herunder de sager, hvor styrelsen vurderer, at der foreligger skærpende omstændigheder.

Øvrige bemærkninger

s. 39: ny § 2, stk. 1 er ikke identisk med gengivelsen af samme bestemmelse på side 1.

Anbefalingerne fra arbejdsgruppen

Vi ser frem til en dialog om, hvordan de anbefalinger fra arbejdsgruppen, som ikke er en del af nærværende lovforslag, kan bidrage til mere læring i sundhedsvæsenet, herunder fx analyse af behov for at styrke kommunikationen om adgang til dialog og behov for mere dialog uden for klagesystemet.

Med venlig hilsen

Harun Demirtas

1. næstforperson, Dansk Sygeplejeråd